

och swodan bewisningh ther upa, att hwn är uthi forwaret i henne lifdage att beholde i swo made, som här forskrifwit staar. Och när hun then bewisning och thet for:ne lifgedingh i Swerige i sijne frije wære faar, som forskrifwit staar, att hwn ta genest fritt och vbeworet thett for:ne landh Siäländh medh alla köpstädher, slott och lähn, som hwn ther uti sine wære anamet, medh all konungsligh rätt, fritt och vbeworet igenn antworde for:de wor fatherbroders son, vm han ta lefwer, eller then af wor fäthernes slächt, som till konungh warder tagen, som fore är sagdt, och till chronan och konungadömet i Danmark, utan nogrehande lengre töffringh; och hvad som hälst förlänt är och [be]brefwet i noget af thette for:ne, alt dett blifwe i alle made här medh oförsymet och haldes fast i alle made efter ty som the bref ther vm lydhe och uthwijsa, och alle slott, landh och län, som for:ne wor husfrue till troo handh anammer, efter thy som fore är sagdt, bothe i Danmark, Swerige och Norige, them skal hwn efter [wor] döth, vm wij afgaa för än wij annerledes här um bestelle, frij och vbeworne igen antwarthe for:ne wor fatherbroders son, tha han till laga alder kommer, eller och um han för döth blifwer, then af wor fäthernes slächt, som i thesse rijge till konungh worder utkoren, som forskrifwit star, i the samme gode troo, som hon them uti anammer, utan nogot hinder eller längre töfringh, uthan att thet io holdes och fullkompnes medh thet for:ne lifgedingh och underpant i alle made efter ty som thet(?) enkit här tillförne i thetta bref uttrycket och foreskrifwit staar; men alldenstundh wij lefwe, wele wij sielfue fullmächtige med Gudz hielp radi fore alt thetta foreskrefne. Till mere bewarnit och wissen vm alle thesse for:ne stycken, ta hafwe wij ladet wort secret hängis for thette bref och till witterligheeth och witisbyrdh her vm hafue wij betit wore elskelige män och radgifwere, ther her hoos och ofwer hafwe warit, att all tingh swo fordragen äre, som forskrefwit staar, som ær heterligh father medh Gudhi, biskop Boo af Arws, her Anders Jakobsson Lunghe och her Erik Krumedijke, här Jöns Frijm, her Iwan Brysk, her Benedictus Pogwisk, her Age Laxman, her Anders Nielson, riddere, Jacob Brymle, Erich Erichson, Joachim Skopelitz, Torberen Jönson, Erich och Peder Oxe, a wapn, lade theris insigle hängis fore thette bref. Datum Laalands Alboge, anno Domini quadringentesimo vicesimo, in die commemorationis beati Pauli apostoli.

2793.

1420 d. 30 Juni.

Laalands Albue.

Drottning Filippa, som af konung Erik erhållit ett nytt lifgedingsbref, afstår från alla anspråk på de län i Danmark och Norige, som förut varit åt henne anslagna, och skall hon, i händelse af konungens frånfälle, innehafva kronans slott, städer och gårdar på Seland, till dess hon erhåller sitt rätta lifgeding i Sverige, samt under vissa förutsättningar förestå styrelsen af de förenade rikena.

Orig. på perg. i K. Danska Geh. Ark.

Wi Philippa, meth Gudhs nathe drottning i Danmark, Swerighe oc i Norghe, Wende oc Gota, ok hertoghinne i Pomeran, kungøre for allæ the, som nw ære oc til kommæ kunne, at wi mechtigh høyghboren herre ok försste wor allerkærste natthighe herre ok husbonde konung Erik, then Guth i hymmerighe i siin nathe ok

thienist oc i rikens rætte ærende ok sake, som han nw fore haffuer oc wti vde ær, oc i all anner stycke styrke, fordhe ok fræmyæ ok gladh oc helbrethe, all stycke wel sysde, meth hans gothe mæn oc thienere rasklighe ok wel igen sende, for hans kerlicheet, gunst oc nathe, meth all øthmywcht ok kerlicheet, innerlike thacke, thok wel at wi hans mangfaldelich ærefulle nathe oc hans elschelike wener oc radh ey till fullæ swo werdhelike thacke eller till wilghe oc thyenist waræ kunne, som oss wel burdhe, ok wi gerne wilde, besunderlike ther fore, at hans nathe oss nw nathelike vppa thet ny foreseet oc besørghit hauer vm wort lifgheding, ther wi tilforen engte næær swo yderlike forwaradhe eller foresede wti ware, som hans nadhe, huilkit hanom Gudh forgelde, nw serdelis gyort haffuer, efter thy som thet opne breff fullelike vtviser, thet hans nathe oss nw ther vppa gyffuit oc besegelt haffuer, oc thy lade wi nw hans nathe ther fore vpp oc ouer gyffue Nesbyhoweth oc the lææn i Fywn liggende ok Romarike, meth thes tilliggelsse i Norghe, som oss tilforen til wort lifgheding ther vnt wardh, ok haffuer hans nathe oss oc nw ydermeer besørghet oc foreseet ther meth, at vm hanom, thet Guth forbywdhe, forstacket worthe, tha haffuer hans nathe vnt oss Syæland, swo meghit som han oc kronen ther wti haffue, swo som ær slot, køpstædher, gardhe, fiskelæye, meth all thes tilhøring oc ræतिकheet, at haue, nyde oc beholde swo lenge til thes at hans fatherbrothers søn aff Pomenen, hertugh Buggislaff, eller vm han døthe oc affginge, at then aff hans fæthernes frender, som gripen fører, huilkin mesta deel af rikens radh aff thisse rike til there herre oc konung ouer thisse thry rike vntfongende worthe, effter forneffnde wor nathighe herris oc hertugh Buggislaffs døth, antwordher oss wort lifgheding i Sverighe oc oss effter for:de wor nathighe herres breffs booth, som han oss ther vpa gyffuit hauer, swodan breff oc bewaring ther vpa gyffue oc gøre, at wi ære forwardedhe wti swo lenge Guth will at wi leue. Oc naar oss then forwaring swo gyordh ær, tha schule wi sithen oc wele thet for:de land Syæland meth slot, køpstædher oc all ræतिकheet oc tilhøring frit oc vbeworet genist antwordhe igen for:de hans fatherbrothers søn eller huilkin som til konung worther walder aff hans fæthernes frender, som fore ær sacht, wten arght oc lengre tøffringh. Framlethis hauer oc nw for:de wor kære nathighe herre effter hans raths rath oss i tro befalit oc thenne tro trot, at vm hans nadhe, thet Guth forbywdhe, forstacket worthe, som fore ær sacht, swo at han affginge, at wi tha rijken, slotten ok landen mechtighe oc weldighe ware scule at styræ, radhe oc fore at staa til tro hand oc i tro vpa for:de hans fatherbrothers søns oc rikens weyne, eller oc, vm han affginge, vpa thens weyne oc till hans tro hand aff for:de wor nathighe herres fæthernes frænder, som gripen fører, huilkin tha effter begges there døth til konung worther walder aff meste delen aff rikens radh aff thisse thry righe, som forescreuet staa, vm wi meth for:de wor nathighe herre eke barn fongæ, swo lenge til thes then mundich worther oc till sin laghe alder kommer, huilkin tro oc befalisse wi i alle made swo aname oc vntfaa oc scule oc wele vm thet wor herre bescheret hauer ther till at komme oss meth all kerlicheet, troscap oc flijt, ther swo wti bewise oc for:de hertugh Buggislaff, eller then annen aff for:de wor nathighe herres fæthernes frænder, som fore er sacht, oc landen oc slotten, folkit oc riken swo fore staa, som wi wele antware fore Guth oc for:de wor nathighe herre oss tiltrot hauer ok tiltror. Men forste for:de hertugh Buggislaff eller oc then annen, som fore er sacht, mundich worther

oc til laghe alder kommer, tha scule wi oc wele hanom rike oc slot oc land i alle made swo frij oc vbeworne i then same gothe tro igen antworthe, ther wi them wti anamet haue, wten noghet archt, hinder eller lengre tøffring, vnden takne the land, slot, k pstedher oc l en, som oss i Swerighe for wort lifgheding vnte oc nw bebreuete  re aff forneffnde wor nathighe herre, som fore  r sacht, at wi them nyde, fange oc beholde frii oc vbeworne i wore lifdaghe oc swo lenge wi leue, i alle made effter thy som for:de wor nathighe herre oss them nw bebreuit oc vnt hauer. Item scule wi oc wele oc oss meth thette wort breff ther til forbinde oc i godh tro til wilkore at forwaret ok bestillet swo, thet alle slot, land, k pstedher, bergh, h erith oc l en, som oss nw til wort liiffgheding vnte oc bebreuete  re, som forescreuit staar, scule alle sammen naar wi d o oc affgaa genist frii oc vbeworne igen kome til forneffnde hertugh Buggislauffs hand, eller til thens aff for:de wor nathighe herres f aternes frenders hand, som kor adh worther til konung ouer thisse rike, som fore er sacht, vm wor Herre jo will at swo sche scall, at for:de wor nathighe herre oc wi fange eke barn tilsammen, swo oc at wi schule oc wele Sy eland friit oc vbeworet igen antworthe swo brat som oss swo dan forwaring gyordh  r vppa wort lifgheding i Swerighe, at wi  re ther i forwardedhe i wore liifdaghe effter thy forneffnde wor nathighe herres breff ther vm luder, som forescreuit staar, with goth tro wten archt. Men all the stund wor Herre wil vnn  for:de wor nathighe herre at leue, tha  r han oc scall ware fulmechtigh oc fullweldich at styr  oc radhe bothe ouer wort lifgheding oc ouer land oc rike oc ouer all stycke i alle made fullelike, som hanom b r oc han h r til giort. Item thet som forbreyt oc forl ent  r i thissen thry righe, ee hwat thet helst  r, engte vndentaghit, then forbreffning oc laan scall jo bliue stadich oc with full macht i alle made, som forneffnde wor nathighe herres breff, som oss nw gyffuit  r, ther vm vtwiser. Till mere bewaring oc h yr  wissen alle thisse forscriffne styckis oc hwers there besynderlike wither sich, at wi alle stycke swo stadughe, faste oc vbr delike holde scule och wele i alle made, som h r fore screuit staar, with wor gothe tro oc sannend, wten noghit arght, tha haue wi forneffnde drotning Philippa wort incigle widerlike oc meth goth wily  ladet oc befalit at henges fore thette breff, oc til widerlicheet oc witesbyrdh h r vm haue wi bethit hetherlik father meth Guth oc welborne m n forneffnde wor nathighe herres tro m n oc radhgyffuere, som h r hoos oc ouer haffue w rit oc meth theres fulbordh oc samthycke all thing swo fuldraghen  re, som forescreuit staar, swo som  r biscop Bo aff Arws, her Anders Jacobss n Lunge, her Erik Krumediik, her Jenis Griim, her Ywan Bryseke, her Benedictus Pogwisch, her Aghe Laxman, her Anders Nielss n, riddere, Jacob Bryml , Eric Ericss n, Joachim Schepelitz, Thorbern Jenss n, Gaas oc Pether Ox , awapn, lade theris incigle henges fore thette breff. Datum Lalands Alboghe, anno Domini millesimoquadringsesimo vicesimo, ipso die commemoracionis beati Pauli apostoli.

P  fr nsidan: Myn frwes drotning Philippes breff gyffuit myn herre koning Erik huro hun scal aname oc forestaa i tro oc til tro hand etc. thisse rike vm thet worther myn herre forstacket. Item vm Sy eland oc vm hennes liiffghedink etc.

Sigillen: N. 1. Drottningens; N. 2. Andligt, nederst en sk ld med otydligt inneh ll, och omskr.: S. BOECII DEI GRA EPIS. AROCIENSIS; N. 3. Tre liljor, str l-liket st lda, i sk ld under hjelm med omskr.:

Sv. Diplom. fr. 1401. III.

S. ANDREE JACOBI LUNGE MILITIS; N. 4. En femgrenig vext i sköld under hjälm med omskr.: SIGILVM ERIK CRUMMEDIC; N. 5 saknas; N. 6. Klufven sköld under hjälm, en half lilja i högra fältet, en half fogel i det venstra, med omskr.: s. IWAN BRUSCHE MILIT.; N. 7. En springande varg med omskr.: s. BENEDICTI PUKWISCH MILITIS; N. 8. En simmande fogel i sköld under hjälm med omskr.: s. AGHO LAXMAN RIDDER; N. 9 saknas; N. 10. Skölden under hjälm styckad, med trenne snedbjelkar i venstra fältet och omskr.: s. JACOBI BRYMMEL; N. 11. Skölden styckad med omskr.: s. ERIK ERIKSON; N. 12. Två uppresta yxor med eggen utåt vända med omskr.: s. . . . CIM SCHEPELISSE; N. 13. Tre sparrar(?) med omskr.: s. THORBERNI JENS!; N. 14 och 15 saknas.

2794.

1419 d. 3—12 Juli.

Upsala.

Notariats-intyg att Jeppe Nilsson, från Roeskilde stift, klagat öfver, att han på kyrkans vägnar blifvit skild från sin hustru Margareta Jakobsdotter Piil, enär det med henne ingångna äktenskapet genom erkebiskop Johannis i Upsala skändliga lockelser måste anses olagligt.

Orig. på perg. i Sv. Rikaark.

In nomine Domini amen. Anno a natiuitate eiusdem millesimo quadragesimo vicesimo, tertia die mensis Julii, hora decima vel quasi, indiccione xiiij, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini, domini Martini pape quinti anno tercio, in domo capitulari ecclesie Vpsalensis, in venerabilium virorum dominorum Lindwidi decani, officialis in spiritualibus curie Vpsalensis, Petri archidyaconi, Olai Haldani, cantoris, Johannis Pauli, Tidemanni Henrici, Reyneri Swenonis, Jacobi Nicolai, Olai Johannis, Laurencii Olai, Karoli Johannis et Nicolai Pauli, canonicorum Vpsalensis ecclesie, et mei notarii publici ac testium subscriptorum presencia, personaliter constituti Jacobus Nicolai, wlgariter dictus Jeppe Niclisson, laycus, Roskildensis dyocesis, ac Margareta Jacobi filia dicti Piil, opidi Stocholmensis, Vpsalensis dyocesis, ipsius Jacobi Niclisson vxor commvniter reputata et nominata, ad instancias ipsius Jacobi Niclisson protunc ad iudicium euocata, dictus igitur Iacobus Niclisson cum suspiriis et lacrimis erga dominum officialem instabat quod ipsum a predicta Margareta vxore sua putatiua, ibi presencialiter assistente, propter certas et inauditas causas per eundem exprimendas per ecclesie iudicium separaret. Prestitis itaque de veritate dicenda et malicia ac collusionem vitandis a partibus iuramentis, dictus Iacobus Niclisson sponte, clare ac libere et ex certa sciencia et dolorosa consciencia exposuit et recognouit quod cum ante aliquot annos dicta Margareta, vxor ipsius nominata et reputata, a quodam Sigurdo sutore, protunc opidano opidi Stocholmensis, cui desponsata legitime fuerat et qui in domum ipsius mulieris animo cohabitandi ingressus fuerat, fuisset taliter qualiter per dominum Johannem, archiepiscopum Vpsalensem, licet perfunctorie separata, idem dominus Johannes, archiepiscopus Vpsalensis, consanguineus dicti exponentis in tercio gradu et dominus suus temporalis, per quem prosperari in temporalibus se sperabat, prochdolor non bono spiritu ductus, dictum exponentem in mirabilem et miserabilem casum et in anime sue laqueum precipitauit ac prout sequitur induxit et allexit. In primis itaque dictus exponens confessus est quod prefatus dominus Johannes archiepiscopus, facta separacione, de qua supra, ipsum exponentem secreta fuit taliter allocutus: »Ecce inueni istam mulierem, in qua mihi complacuit et que mihi placet, vtique volo quod te simules eam desponsare et ducere apparenter in vxorem, sed nullo modo in matrimonium